

АНАЛІЗ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

©2020 РАХМАН М. С., ЛЕОНЕНКО К. Р.

УДК 339.13(5).017

JEL: Q17

Рахман М. С., Леоненко К. Р. Аналіз експортно-імпортних операцій ринку сільськогосподарської продукції України

Метою роботи є дослідження тенденцій зовнішньоекономічної діяльності ринку сільськогосподарської продукції України, розробка проекту щодо покращення її функціонування на основі статистичного аналізу з використанням розрахованого прогнозу. Об'єктом дослідження виступає зовнішньоекономічна діяльність ринку сільськогосподарської продукції України, а предметом – становище та особливості функціонування зовнішньоекономічної діяльності ринку сільськогосподарської продукції України. Проаналізовано роль сільського господарства в зовнішньоекономічній діяльності та з'ясовано основні теоретичні засади функціонування сільськогосподарського ринку України. Визначено основні показники діяльності в структурі та динаміці, серед яких: частка основних статей в експорті-імпорті; загальні обсяги зовнішньої діяльності; баланс зовнішньоекономічних операцій, внаслідок чого виокремлено провідні тенденції сучасного стану ринку. Досліджено основні ринки збуту України та динаміку їх диверсифікації за 2015–2019 рр. Розраховано прогнозні значення експортної діяльності АПК України на 2020 і 2021 рр., враховуючи покращення та погіршення основних факторів впливу. Окреслено основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності ринку сільського господарства України, що стримують економічний розвиток і зростання. Запропоновано основні напрями реформ на законодавчому рівні та загалом для покращення функціонування, економічного зростання, посилення позицій України на світовому ринку АПК і нарощення обсягів іноземної валюти в країні.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, сільськогосподарська продукція, АПК, експорт, імпорт, структура, динаміка.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-152-159>

Рис.: 6. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 8.

Рахман Махбур Сидикович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: rahmanms0312@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7408-4049>

SPIN: <http://elibrary.ru/8568-2712>

Леоненко Карина Русланівна – студентка, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: Karina.leonenko92@gmail.com

УДК 339.13(5).017

JEL: Q17

Рахман М. С., Леоненко К. Р. Анализ экспортно-импортных операций рынка сельхозпродукции Украины

Целью работы является изучение тенденций внешнеэкономической активности украинского рынка сельхозпродукции, разработка проекта по улучшению её функционирования на основе статистического анализа с использованием расчетного прогноза. Объектом исследования является внешнеэкономическая активность рынка сельхозпродукции Украины, а предметом – состояние и особенности функционирования внешнеэкономической деятельности рынка сельхозпродукции. Проанализирована роль сельского хозяйства во внешнеэкономической деятельности и разьяснены основные теоретические принципы функционирования аграрного рынка Украины. Определены основные показатели деятельности в структуре и динамике, среди которых: доля основных статей в экспортно-импортном сегменте; общие объемы внешней деятельности; баланс внешнеэкономических операций, в результате чего выделены основные тенденции рыночного состояния современности. Исследованы главные рынки сбыта сельскохозяйственной продукции Украины и динамика их диверсификации на 2015–2019 гг. Рассчитаны прогнозные значения экспортной активности АПК Украины на 2020 и 2021 гг. с учетом улучшения и ухудшения основных факторов влияния. Определены основные проблемы внешнеэкономической деятельности украинского аграрного рынка, препятствующие экономическому развитию и росту. Предложены основные направления реформ на законодательном уровне и в целом для улучшения функционирования, экономического роста, укрепления позиций Украины на мировом рынке сельского хозяйства и увеличения объема иностранной валюты в стране.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, сельхозпродукция, АПК, экспорт, импорт, структура, динамика.

Рис.: 6. **Табл.:** 1. **Библ.:** 8.

Рахман Махбур Сидикович – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры маркетинга, менеджмента и предпринимательства, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: rahmanms0312@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7408-4049>

SPIN: <http://elibrary.ru/8568-2712>

Леоненко Карина Руслановна – студентка, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: Karina.leonenko92@gmail.com

UDC 339.13(5).017

JEL: Q17

Rahman M. S., Leonenko K. R. Analyzing the Export-Import Operations of the Agricultural Market of Ukraine

The publication is aimed at studying the tendencies of foreign economic activity of the Ukrainian agricultural market, developing a project to improve its operation on the basis of statistical analysis using a calculated forecast. The object of the study is the foreign economic activity of the agricultural market of Ukraine, the subject of the study is the status and features of the functioning of foreign economic activity of the agrarian market. The role of agriculture in foreign economic activity is analyzed and the basic theoretical principles of operation of the agrarian market of Ukraine are explained. The main indicators of activity

are defined in the structure and dynamics, among them: proportion of major articles in the export-import segment; total volumes of external activities; balance of foreign economic operations, whereby the main tendencies in the market status of contemporaneity are allocated. The main sale markets for Ukrainian agricultural products and the dynamics of their diversification for 2015–2019 are researched. The forecast values of Ukraine's agricultural activity for 2020 and 2021 are calculated, taking into account the improvement and deterioration of the main factors of influence. The main problems of the foreign economic activity of the Ukrainian agrarian market, hindering the economic development and growth, are identified. The main areas of reforms both at the legislative level and in general are proposed in order to improve the functioning, economic growth, strengthen Ukraine's position in the world agricultural market and increase the volume of foreign currency in the country.

Keywords: foreign economic activity, agricultural products, agro-industrial complex, exports, imports, structure, dynamics.

Fig.: 6. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 8.

Rakhman Mahbubur S. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Marketing, Management and Entrepreneurship, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: rahmanms0312@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7408-4049>

SPIN: <http://elibrary.ru/8568-2712>

Leonenko Karyna R. – Student, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: Karina.leonenko92@gmail.com

Зовнішньоекономічна діяльність України відіграє важливу роль у формуванні іміджу на світовому ринку та в економіці України в цілому. Сьогодні Україна займає позицію перспективного учасника світового аграрного ринку. До основної експорторієнтованої продукції відносять зернові, рапс, соняшникову олію, а експортперспективними галузями України є птахівництво та олійно-жирова промисловість. Зовнішньоекономічна діяльність формується на двосторонньому функціонуванні, саме тому окремі види сільськогосподарської продукції імпортуються через їх нестачу на власному ринку, серед яких – молочна продукція та продукція м'ясного скотарства. Дослідження зовнішньоекономічної діяльності ринку сільськогосподарської продукції є актуальним завдяки оцінці стану, виокремленню основних тенденцій розвитку, функціонування та прогнозу діяльності.

У зв'язку з турбулентністю ринку, нестабільністю економічної та політичної ситуації України необхідно провести аналіз сучасного стану експортно-імпортних операцій ринку, розрахувати прогнозні значення на наступні декілька років, розробити проект щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності ринку сільськогосподарської продукції України.

Дослідженням питання стосовно розвитку та функціонування українського ринку сільського господарства займалися такі вчені: В. Я. Месель-Веселяк, С. М. Кваша, С. О. Григор'єв, І. О. Клімова, Ю. О. Лупенко та інші. Вагомий внесок у вивчення тематики зовнішньоекономічної діяльності внесли: С. М. Бойко, В. Г. Андрійчук, В. І. Власова, А. П. Гайдуцький, Л. М. Худолій, В. І. Губенко, П. Т. Саблук, І. Ю. Сальков, О. М. Шпичак, О. І. Юхновський. Проте подальших досліджень потребують питання аналізу тенденцій та особливостей експортно-імпортних операцій ринку сільськогосподарської продукції України, визначення шляхів їх підтримки та регулювання.

Метою статті є визначення тенденцій і перспектив розвитку експортно-імпортних операцій

ринку сільськогосподарської продукції України та визначення напрямків державної підтримки вітчизняних виробників.

Зовнішньоекономічна діяльність відіграє важливу роль у формуванні стабільної національної економіки України, виконуючи валютоутворюючу, розподільну, стимулюючу та інші функції. Згідно із Законом України «Про Про зовнішньоекономічну діяльність»: «Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також діяльність державних замовників з оборонного замовлення у випадках, визначених законами України, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами» [1].

Сільськогосподарська діяльність є одним із видів зовнішньоекономічної діяльності України, де аграрний сектор займає важливе місце у формуванні ВВП і є основоположним у національній економіці, коли лівова частка сільськогосподарської продукції експортується за кордон і, водночас, певна продукція імпортується до України, що в загальному обсязі формує зовнішньоекономічну діяльність ринку.

Важливим індикатором рівня ефективності аграрної галузі виробництва є ринок. Визначними особливостями ринку сільськогосподарської продукції є: залежність від кон'юнктури; сезонність виробництва, низькоеластичний попит; недостатньо рівна та чесна конкуренція (агрохолдингів та фермерських господарств); діяльність згідно з чинним законодавством України [2].

Зовнішньоторговельний обсяг експорту товарів України на січень – лютий 2020 р. склав 8,1 млрд дол. США, а продукція АПК – 3,7 млрд дол. США, або 46% у загальному експорті товарів. Загальний імпорт товарів України становить 8,5 млрд дол. США в даному періоді, а імпорт сільськогосподарської продукції склав 1,1 млрд дол. США, що налічує 12,4% загальному обсягу імпорту [4].

У структурі експорту сільськогосподарської продукції України за перший квартал 2020 р. переважують частку займають продукти рослинного походження (2 млрд дол. США – 53,8%), а основними експортоорієнтованими статтями є зернові культури (1,7 млрд дол. США, або 45,5% від загального експорту АПК), де переважну частку формує експорт кукурудзи, жири та олії тваринного або рослинного походження (977 млн дол. США, або 26,2%), в яких переважає частка соняшникової олії, залишки та відходи харчової промисловості (313,1 млн дол. США, або 8,4%), інші види продукції займають у загальній структурі 19,9% (рис. 1).

Найбільшими виробниками експортної сільськогосподарської продукції за рейтингом 2019 р. є: Kernel Group (4,48 млн т), «Nibulon» (3,72 млн т), SOFCO Agri Ukraine (3,03 млн т), «Bunge Ukraine» (2,84 млн т), «Луї Дрейфус Україна ЛТД» (2,73 млн) [3].

У структурі імпорту сільськогосподарської продукції України за січень – лютий 2020 р. переважують частку займають продукти рослинного походження (430 млн дол. США – 40,5%); вагому частину займа-

ють готові харчові продукти (397 млн дол. США – 37,4%), а основними імпортоорієнтованими статтями є їстівні плоди та горіхи (144,2 млн дол. США – 13,6% від загального експорту АПК), насіння і плоди олійних рослин (125,2 млн дол. США – 11,8%), риба та ракоподібні (113,4 млн дол. США – 10,7%). Інші види продукції займають у загальній структурі 64% (рис. 2).

У період 2015–2019 рр. експорт сільськогосподарської продукції збільшився з 14,6 млрд дол. США до 22,1 млрд дол. США (у 1,5 разу), а імпорт – з 3,5 млрд дол. США до 5,7 млрд дол. США (у 1,6 разу). Частка експорту продукції АПК з 2015 р. зросла на 5,8%, а імпорту – на 0,1% (табл. 1).

Динамічний аналіз обсягів експорту-імпорту сільськогосподарської продукції України за 2015–2019 рр. продемонстрував тенденцію до нарощення обсягів експорту та імпорту продукції, але з характерною нерівномірністю. Найбільший темп зростання експорту АПК спостерігався у 2019 р., коли він склав 118,8%, а імпорту у 2018 р. – 118,6%. Динаміка зміни частки експорту-імпорту сільськогосподарської продукції також має тенденцію до нерівномірного нарощення (рис. 3) [5].

Рис. 1. Структура сільськогосподарського експорту України за січень – лютий 2020 р., %

Джерело: побудовано за [4].

Рис. 2. Структура сільськогосподарського імпорту України за січень – лютий 2020 р., %

Джерело: побудовано за [4].

Таблиця 1

Обсяги експорту та імпорту України за 2015–2019 рр.

Рік	Обсяг зовнішньої торгівлі товарами, млрд дол. США		Експорт			Імпорт		
	Усього	У тому числі продукції АПК	Усього, млрд дол. США	У тому числі		Усього, млрд дол. США	У тому числі	
				АПК, млрд дол. США	Частка АПК, %		АПК, млрд дол. США	Частка АПК, %
2015	75,6	18,1	38,1	14,6	38,3	37,5	3,5	9,3
2016	75,7	19,2	36,4	15,3	42,0	39,3	3,9	9,9
2017	92,9	22,1	43,3	17,8	41,1	49,6	4,3	8,7
2018	104,5	23,7	47,3	18,6	39,3	57,2	5,1	8,9
2019	110,9	27,8	50,1	22,1	44,1	60,8	5,7	9,4

Основним ринком збуту української продукції АПК у 2019 р. став Китай, а імпортує Україна найбільше з Польщі. Дослідження динаміки ринків збуту сільськогосподарської продукції дало можливість прослідкувати їх диверсифікацію за останні 5 років. Нерівномірний розподіл обсягів експорту сільськогосподарської продукції є характерним для Індії, де у 2016 р. темп зростання складав 145,8%, а у 2019 р. – 83,3% та Нідерландів, де у 2017 р.

темпер зростання склав 181,1%; у 2018 р. – 90,8%, а у 2019 р. – 127,2%. В останні два роки спостерігається суттєве нарощення обсягів експорту АПК до Китаю, де темпи зростання у 2018 р. склали 115,3%, а у 2019 р. – 166,8%. Тенденція поступового нарощення характерна і для Іспанії, де темп зростання на 2019 р. склав 115%. Єгипет, як і Індія та Нідерланди, характеризується нерівномірністю розподілу. Так, у 2018 р. значне скорочення обсягів і темпи зростання склали

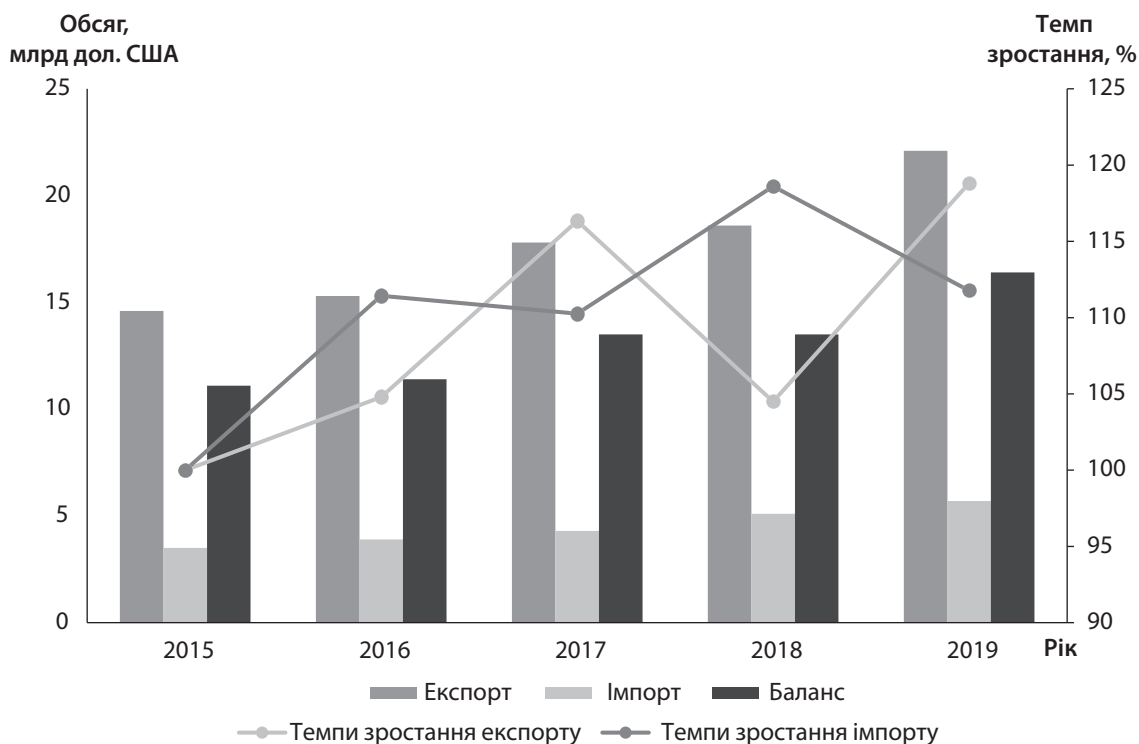

Рис. 3. Динамічні зміни обсягів експорту-імпорту сільськогосподарської продукції України (ліва шкала, млрд дол. США) та їх динаміка (права шкала, %) за 2015–2019 рр.

Джерело: побудовано за [4].

70,7%, а у 2019 р. – 188,3% (рис. 4). У 2015 р. Україна найбільше імпортувала з Німеччини (290,7 млн дол. США), експортувала в Китай (1239,5 млн дол. США), а у 2019 р. – імпортувала з Польщі (565,5 млн дол. США), експортувала в Китай (1953,4 млн дол. США) відповідно.

Тенденція нарощення обсягів характерна як для експортної діяльності, так і для імпоротної щодо сільськогосподарської продукції України. Враховуючи динаміку нарощення експортної сільськогосподарської продукції в період 2015–2019 рр., ця тенденція проявлятиметься і в період 2020–2021 рр., де обсяги

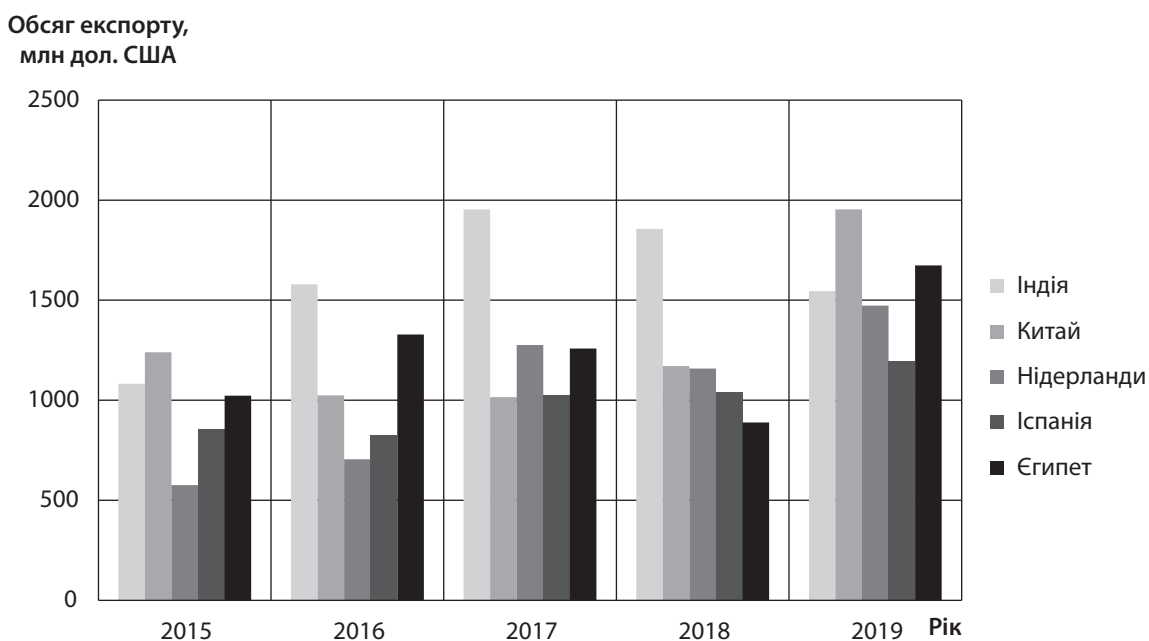

Рис. 4. Динамічні зміни обсягів експорту сільськогосподарської продукції України у 2015–2019 рр., млн дол. США
Джерело: побудовано за [6].

за нормальних умов складатимуть 24,1 і 26,7 млрд дол США відповідно. При зміні факторів, умов виробництва, наслідків економічної кризи може розгортатися негативний сценарій, за яким у 2020 р. обсяг експорту складатиме 23,8 млрд дол. США, а у 2021 р. – 26,4 млрд дол. США. За оптимістичних умов, реформувань і зміні кон'юнктури ринку можливий оптимістичний розвиток галузі, де експорт у 2020 р., за нашими прогнозами, складатиме 24,4 млрд дол. США, а у 2021 р. – 27 млрд дол. США (рис. 5).

Обсяг експорту, млрд дол. США

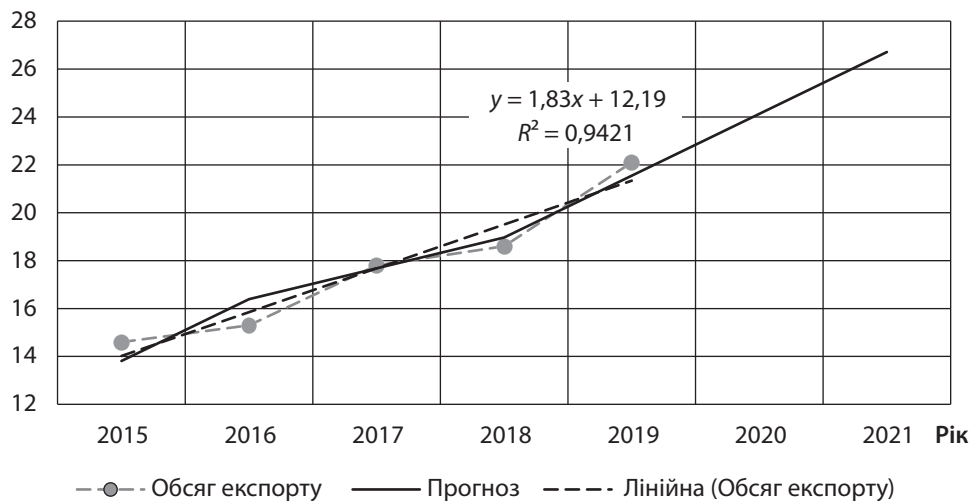

Рис. 5. Прогноз обсягів виробництва експортної сільськогосподарської продукції України методом екстраполяції у 2020–2021 рр., млрд дол. США

Джерело: побудовано за [4].

Зовнішньоекономічна діяльність ринку сільськогосподарської продукції має низку проблем, серед яких основними можна вважати такі: сировинна орієнтованість експорту; недостатні конкурентоспроможність української продукції на світовому ринку та розвиток вітчизняної кон'юнктури ринку; відставання в інноваційній сфері; невідповідна законодавча база [7].

Хоча галузь сільського господарства є однією з найбільш розвинутих, вона має низку проблем, серед яких можна виокремити:

- ✦ коливання кон'юнктури ринку, що впливають на зовнішньоекономічну діяльність;
- ✦ зміна орієнтації направленості частини продукції внаслідок політичних зрушень, що вимагає тривалої адаптації, тобто диверсифікація ринків збуту;
- ✦ невідповідність українських стандартів міжнародним;
- ✦ відсутність чіткого механізму функціонування ринку та правової бази;
- ✦ відсутність відповідних організацій чи установ, що забезпечують ефективне функціонування ринку через регулювання попиту та

пропозиції, налагодження прямих і в повному обсязі шляхів збуту;

- ✦ брак доступних фінансових ресурсів;
- ✦ відсутність достатньої кількості висококваліфікованих спеціалістів, які б могли втілювати міжнародний досвід;
- ✦ відставання ринку від інноваційних змін;
- ✦ сировинна орієнтованість в експорті, що стримує збільшення доходів за рахунок виготовлення високотехнологічної продукції;

- ✦ невідповідність структури українського експорту попиту іноземних ринків [7].

Оскільки основною проблемою, на наш погляд, є недосконала політика держави, яка повинна бути націлена на підтримку вітчизняних виробників, то для оптимізації програми державного регулювання доцільно запровадити низку реформувань (рис. 6). Окрім державного регулювання, вдосконалення діяльності агровиробників може відбуватися завдяки:

- ✦ впровадженню інноваційних технологій виробництва;
- ✦ впровадженню стратегій стимулювання виробництва продукції повного циклу;
- ✦ підвищенню конкурентоспроможності української продукції та підприємств АПК на міжнародному ринку шляхом проведення реформ на законодавчому рівні;
- ✦ участі в міжнародних виставках і ярмарках та проведенню їх на території України задля заохочення іноземних інвесторів;
- ✦ формуванню конкурентного вітчизняного ринку;
- ✦ налагодженню співпраці між виробниками сільськогосподарської продукції та дослідними установами.

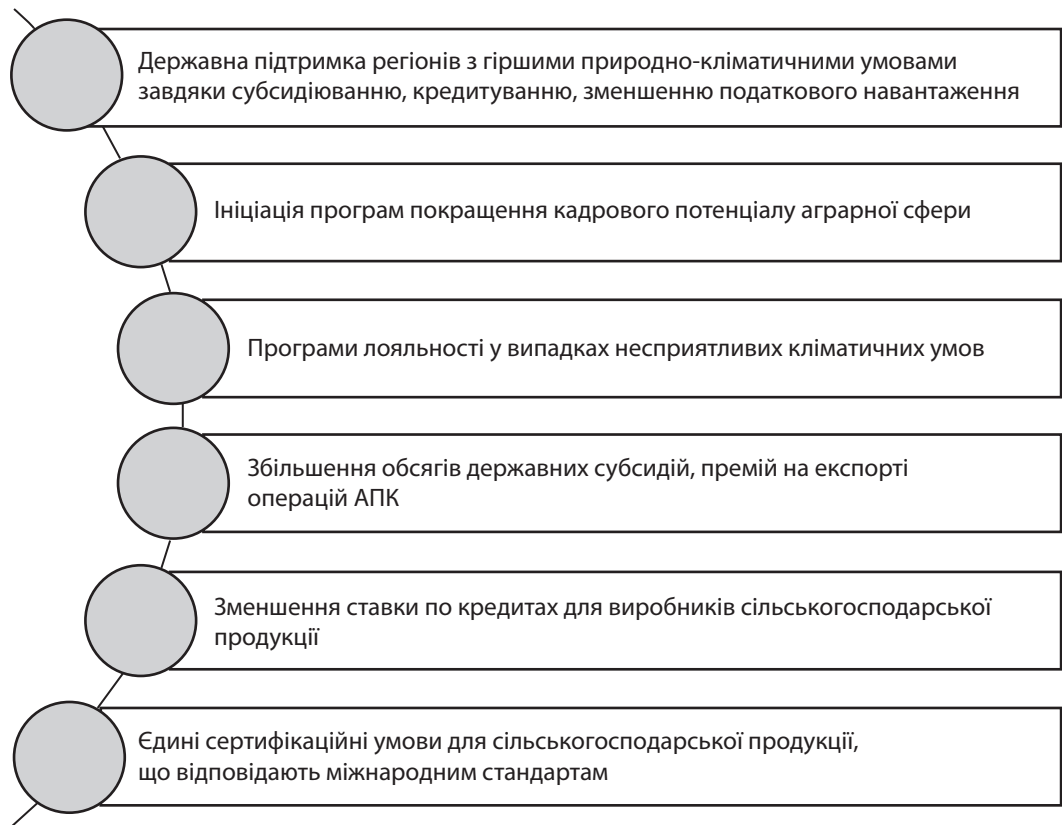

Рис. 6. Основні напрями оптимізації державного регулювання сільського господарства України

Джерело: побудовано за [7].

Слід зауважити, що формування інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції та зовнішньоекономічних операцій повинно базуватися на збалансованій взаємодії структурних елементів, з метою забезпечення розвитку організованої та впорядкованої системи, спроможної ефективно вирішувати всі завдання та проблеми [8].

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз дозволив виокремити такі основні тенденції зовнішньоекономічної діяльності ринку сільськогосподарської продукції:

- ✦ щорічне нарощення обсягів експорту й імпорту сільськогосподарської продукції, зумовлене зменшенням обсягів промислових товарів і послуг у зовнішніх операціях, порівняно з попередніми періодами;
- ✦ диверсифікація ринків через політичні та економічні чинники, але збереження лідерських позицій щодо експорту – країн Азії, імпорту – країн ЄС;
- ✦ у структурі експорту АПК переважну частку формують жири та олії тваринного або рослинного походження, а в імпорті – їстівні плоди та горіхи.

Отже, це свідчить про те, що кон'юнктура ринку є нестабільною і має низку проблем, вирішення яких можливе шляхом удосконалення державного регулю-

вання зазначених процесів. Для цього запропоновано застосовувати такі важелі: асигнування, субвенції, субсидії, дотації, амортизаційна та податкова політика, системи пільг, тарифи. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
2. Дудар Т. Г., Дудар В. Т. Формування ринку конкурентоспроможної агропродовольчої продукції: теорія, методика, перспективи : монографія. Тернопіль, 2009. 246 с.
3. ТОП-10 експортерів зернових України 2018. URL: <https://latifundist.com/rating/top-10-eksporterov-zernovyh-ukrainy-2018>
4. Товарна структура зовнішньої торгівлі / Державна служба статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/zd/tsztt/tsztt_u/tsztt0420_u.htm
5. Міністерство аграрної політики і продовольства. URL: <http://minagro.gov.ua/>
6. Країни за товарною структурою зовнішньої торгівлі / Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/zd/kr_tstr/arh_kr_2019.htm
7. Головачова О. С. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури аграрного ринку України. *Бізнес Інформ*. 2013. № 5. С. 178–183. URL: <http://www.>

business-inform.net/export_pdf/business-inform-2013-5_0-pages-178_183.pdf

8. Іщенко О. І. Вдосконалення регіонального розвитку агропромислового виробництва. Київ : Нора-прінт, 2001. 252 с.

REFERENCES

Dudar, T. H., and Dudar, V. T. *Formuvannia rynku konkurentospromozhnoi ahropromyshlovoi produktsii: teoriia, metodyka, perspektyvy* [Market Formation of Competitive Agri-food Products: Theory, Methodology, Prospects]. Ternopil, 2009.

Holovachova, O. S. "Problemy ta perspektyvy rozvytku infrastruktury ahrarynnoho rynku Ukrainy" [Problems and Prospects of Development of Infrastructure of the Agrarian Market in Ukraine]. *Biznes Inform*. 2013. http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2013-5_0-pages-178_183.pdf

Ishchenko, O. I. *Vdoskonalennia rehionalnoho rozvytku ahropromyshlovoho vyrobnytstva* [Improving the Regional

Development of Agro-industrial Production]. Kyiv: Nora-print, 2001.

"Krainy za tovarnoiu strukturoiu zovnishnyoi torhivli" [Countries by Commodity Structure of Foreign Trade]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/zd/kr_tstr/arh_kr_2019.htm

[Legal Act of Ukraine] (1991). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Ministerstvo ahrarynoi polityky i prodovolstva. <http://minagro.gov.ua/>

"TOP-10 eksporterov zernovykh Ukrainy 2018" [TOP-10 Grain Exporters of Ukraine 2018]. <https://latifundist.com/rating/top-10-eksporterov-zernovykh-ukrainy-2018>

"Tovarna struktura zovnishnyoi torhivli" [Commodity Structure of Foreign Trade]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/zd/tsztt/tsztt_u/tsztt0420_u.htm

УДК 631.17.001.76:339.92

JEL: O13; Q16; Q18

ДЕРЖАВНІ ОРІЄНТИРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОВАЙДЕРІВ СТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

©2020 КОВАЛЬОВА О. В.

УДК 631.17.001.76:339.92

JEL: O13; Q16; Q18

Ковальова О. В. Державні орієнтири реалізації інноваційних провайдерів структурної політики аграрного сектора економіки України

В умовах сучасного надзвичайно динамічного світу та кардинального відставання національної економіки від світових стандартів вирішити завдання координації процесу створення ефективних, конкурентоспроможних суб'єктів господарювання у виробничій і обслуговуючій сферах сільського господарства за державної підтримки можна лише за наявності швидкоплинних якісних змін та інноваційно-технологічного стрибка. Рівень продуктивності праці, який демонструють галузі економіки України, не відповідає потребам реалізації концепції сталого розвитку, що позначається на загальних показниках, результатах соціально-економічного забезпечення. Пріоритетом структурної політики повинно стати стимулювання економічного зростання разом із оптимальним задоволенням соціальних потреб, вирішенням інфраструктурних проблем у виробничій і невиробничій сферах розвитку сільських територій. Відправною точкою, драйвером у досягненні цієї мети структурної політики вважаємо активізацію чинників науково-технічного прогресу через інвестиційно-інноваційні складові переходу від сировинної до інноваційної моделі розвитку аграрного сектора та забезпечення функціонування сфер економічної зайнятості. Державі потрібно якісно стимулювати структурні зміни в господарському механізмі на всіх рівнях, а суб'єктів ринку зацікавити у підвищенні ефективності на засадах сталого розвитку та активного використання передових інновацій.

Ключові слова: державні механізми, інноваційні провайдери, реалізація стратегії, аграрна політика, трансформація аграрного сектора, інвестиційні потоки.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-159-166>

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 16.

Ковальова Олена Вікторівна – доктор економічних наук, старший науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН України (вул. Героїв Оборони, 10, Київ, 03680, Україна)

E-mail: Kovalova.o.v.@gmail.com

УДК 631.17.001.76:339.92

JEL: O13; Q16; Q18

Ковалева Е. В. Государственные ориентиры реализации инновационных провайдеров структурной политики аграрного сектора экономики Украины

В условиях современного чрезвычайно динамического мира и кардинального отставания национальной экономики от мировых стандартов решить задачу координации процесса создания эффективных, конкурентоспособных субъектов хозяйствования в производственной и обслуживающей сферах сельского хозяйства при государственной поддержке можно лишь при наличии быстротечных качественных изменений и инновационно-технологического прыжка. Уровень производительности труда, который демонстрируют отрасли экономики Украины, не отвечает нуждам реализации концепции постоянного развития, что сказывается на общих показателях, результатах социально-экономического обеспе-